

Bygherre/ansøger:
Trafik- og Byrum, Frederiksberg Kommune

21. august 2025

Sagsbeh.: NKJ

J.nr.: 09.40.20-G01-1-25

VVM-screening. § 21 afgørelse om ikke VVM-pligt for etablering af klimatilpasningsprojekt på Solbjerg Park Kirkegaard.

Som en del af klimatilpasningen af Frederiksberg Kommune ønsker Bygherren at udføre et Klimatilpasningsprojekt på Solbjerg Park Kirkegaard. Bygherren har ansøgt/anmeldt dette i henhold til § 18 i lov om Miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), (LBK nr. 4 af 3. januar 2023). Ifølge loven må anlægsarbejdet til projektet ikke påbegyndes, inden spørgsmålet om VVM-pligt (miljøvurdering) af anlægget er afgjort ved en screening efter lovens § 21.

Formålet med screeningen er at afklare om projektet har en sådan størrelse, art og karakter at det kan påvirke miljøet væsentligt, og der dermed skal laves en miljøkonsekvensrapport (VVM-redegørelse).

Hvis der udføres væsentlige ændringer af projektet i forhold til det ansøgte, skal bygherren kontakte VVM-myndigheden med henblik på fornyet vurdering af VVM-spørgsmålet.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser mv. for at realisere projektet.

Vej, Park og Miljø

Frederiksberg Rådhus

2000 Frederiksberg

www.frederiksberg.dk

Telefon: 38212121

E-mail: nije01@frederiksberg.dk

Telefontid

Mandag-Torsdag: 10-14

Fredag: 10-13

Selvbetjening

www.frederiksberg.dk

Personlig henvendelse

Kun efter aftale

Afgørelsen er gældende 3 år fra den er meddelt.

PROJEKTBEKRIVELSE

Som en del af klimatilpasningen på det vestlige Frederiksberg etableres et forsinkelsesvolumen på 6.170 m³ på Solbjerg Parkkirkegård. Formålet er at reducere oversvømmelser i området syd og vest for kirkegården. Projektet har en tæt hydraulisk sammenhæng til klimatilpasningsprojektet på Den Grønne Sti. Projektet er i overensstemmelse med den godkendte udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård og holder sig inden for de fastlagte rammer i det fredningsforslagets afsnit om klimatilpasning, side 14-15. Fredningsforslaget er sendt til behandling i fredningsnævnet. Projektet er en del af rammeansøgningen til Forsyningssekretariatet. Projektet indgår i Frederiksberg Kommunes Spildevandsplan 2019-2031.

Klimatilpasningsprojektet består af to systemer:

- Håndtering af skybrudsvand fra oplandet; Kongekvarteret og Den Grønne Sti. Vandet ledes underjordisk til magasiner på kirkegården, hvor det forsinkes yderligere, inden det føres til kloakken.
- Håndtering af nedbør på kirkegården, hvor regnvandet opsamles og midlertidigt tilbageholdes i en overfladeløsning.

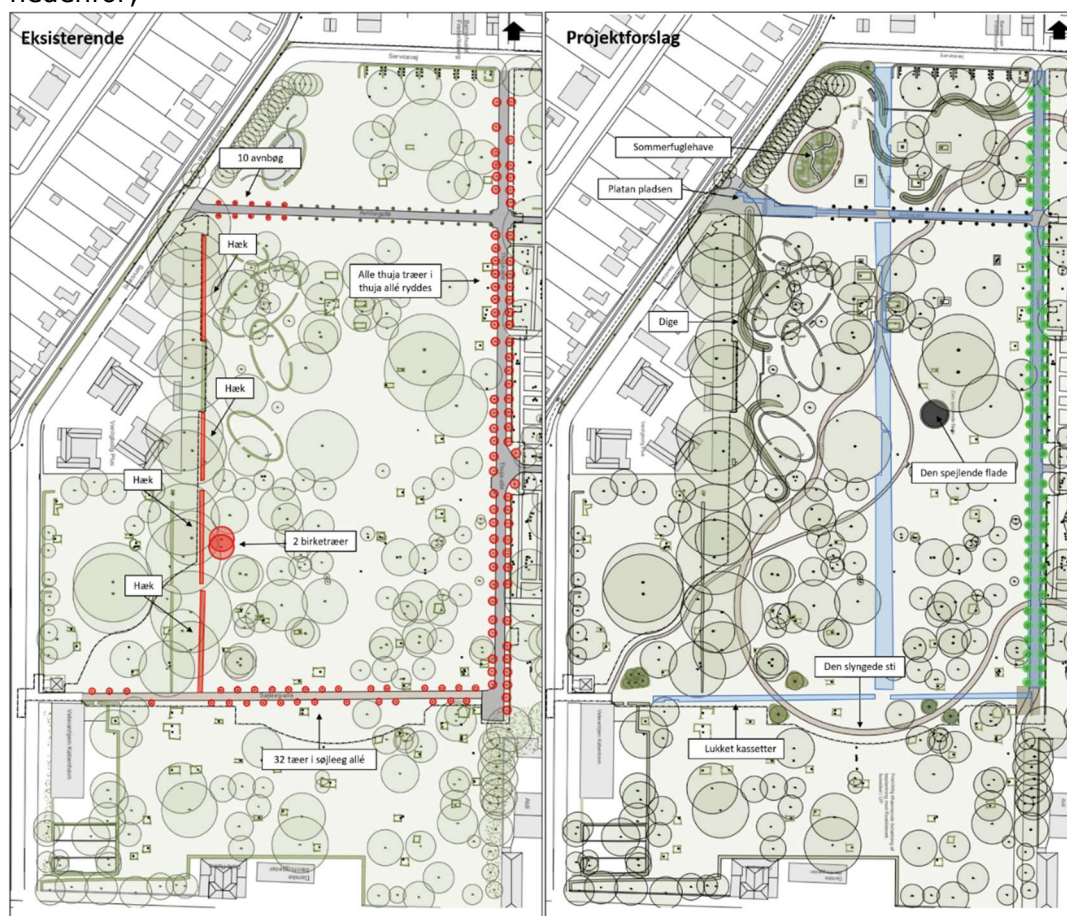
Figur 1: Princip for vandets vej, sammenhæng med Den Grønne Sti

Figur 2: Princip for vandets vej, overfladevand på kirkegården

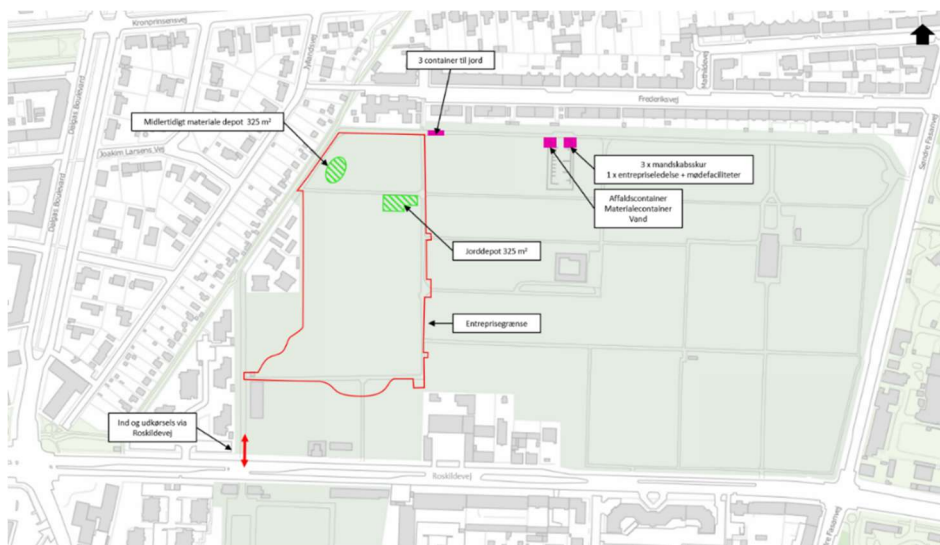
For at forhindre afstrømning fra kirkegården etableres en lav barriere i den nordvestlige del bestående af græsklædte jorddiger og granitmure. De skal forhindre, at vandet strømmer ud af kirkegården og forårsager skadevoldende oversvømmelser nedstrøms mod sydvest. I kirkegårdens laveste punkt etableres en ny sommerfuglehave, der skaber rum for sanselige oplevelser og bidrager til at øge biodiversiteten. Der sker desuden en underjordisk magasinering af vand i de eksisterende stier, en nedlagt sti og i servicevejen. Fra [udviklingsplanen](#) for kirkegården indarbejdes de elementer, der er i det vestlige område med respekt for eksisterende gravsteder og træer. Det samme gør sig gældende for klimatilpasningsløsningerne. Den slyngede sti udføres i grus og forløbet af stien følger placeringen i udviklingsplanen. I projektet er stiforløbet yderligere detaljeret ved;

- En spejlende flade i blankpoleret terrazzo, placeret som beskrevet i udviklingsplanen
- Platanplads ved Den Grønne Sti er hævet, og fungerer sammen med to granitmure som en del af klimatilpasningen. Pladsen får en ny afdæmpet belysning, der markerer pladsen og som ikke er til gene for plante- og dyreliv.
- Balanceforløb i naturmaterialer mellem bakkelandskabet og sommerfuglehaven, skabt af stubbe, stammer eller sten for at binde områderne sammen, se Figur 3, nedenfor;

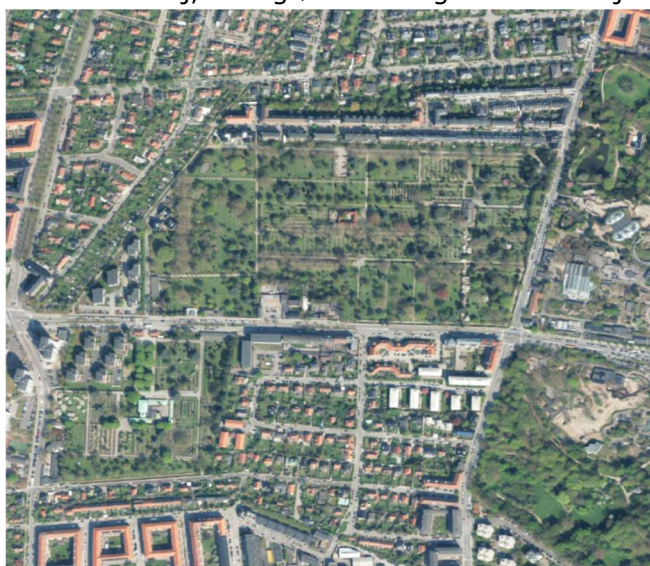
Figur 3; Projektet før og efter. Fældede træer er markeret med rødt, nye træer med grønt. Magasiner nedgraves i områder/stier med blå.

I tilknytning til projektet etableres en byggeplads og materialplads. Al transport til og fra byggepladsen sker via Roskildevej. I særlige tilfælde (f.eks. ved levering af skurvogne) kan kørsel mod ensretningen på servicevejen tillades med udkørsel til Søndre Fasanvej – dette kræver bygherrens godkendelse. Afgravet jord kan ikke læsses direkte på lastbiler. Jorden flyttes derfor internt til servicevejen (beliggende nord for området), hvor den opbevares i containere, der løbende afhentes. Internt jordflytning skal ske med passende størrelse dumper til området.

Figur 4. Placering af byggeplads og jorddepoter og affaldscontainers. Arealet inden på kirkegården afsat til materiale- og jorddepot markeret med skraveret grønt. På servicevejen nord for kirkegården er der mulighed for placering af containere til jorddepot. Yderligere er der på servicevejen nordvest for kirkegården afsat plads til affalds- og materialecontainer.

Figur 5. Området Solbjerg Park Kirkegaard er afgrænset af vejene/stien: Roskildevej, Søndre Fasan Vej, Den grønne sti og Frederiksvej

Projektperiode

Anlægsperioden er fra ultimo august 2025 til august 2027.

Lovgivning

Projektet er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) bilag 2, Infrastrukturprojekter, pkt. 10b anlægsarbejder i byzoner, samt pkt. 10g dæmning og andre anlæg til opstuvning af vand eller varig oplagring af vand. Det skal derfor via en VVM-screening afgøres, efter lovens § 21, hvorvidt projektet er VVM-pligtigt (altså om der skal udarbejdes VVM-redegørelse (Miljøkonsekvensrapport)).

Materiale til grund for afgørelsen

VVM-ansøgning af 8. juni 2025 med tilhørende separat projektbeskrivelse. Supplerende oplysninger modtaget 26. juni og 8. juli 2025 vedrørende projektet.

Notat om undersøgelse af flagermus i tilknytning til skybrudsprojekt, sept. 2023.

Udviklingsplan for Solbjerg Park Kirkegaard, [udviklingsplanen](#)

Fredningsforslag for Solbjerg Park Kirkegaard i henhold til naturbeskyttelsesloven.

Høringssvar af berørte myndigheder – stadsgartner.

Lovgivning og planer for området.

Kommuneplan 2025 udlægger området til rekreative formål, herunder parkkirkegård. Området er i kommuneplanen udlagt til Stilleområde. Kommunalbestyrelsen i Frederiksberg har vedtaget en udviklingsplan for Solbjerg Parkkirkegård, som bl.a. skal styrke den grønne akse mellem Frederiksberg Have, Søndermarken og kirkegården. Planen er politisk vedtaget og har til formål at omdanne kirkegården til en mere varieret parkkirkegård med bl.a. en ny sti, vandspejl, pergola og beplantning. Udviklingsplanen fokuserer på at bevare og forbedre de eksisterende grønne områder, samtidig med at der skabes nye muligheder for begravelser og rekreative aktiviteter. Klimatilpasningsprojektet indgår i udviklingsplanen.

Kommunalbestyrelsen har sammen med blandt andet Danmarks Naturfredningsforening indsendt et fredningsforslag i henhold til naturbeskyttelsesloven for Solbjerg Park Kirkegården, som forventes behandles i frednings-

nævnet efter sommeren 2025. Klimatilpasningsprojektet er i overensstemmelse med forslaget.

Projektet indgår desuden i Kommunens Skybrudskonkretiseringsplaner for Frederiksberg Vest og indgår i Spildevandsplan 2019-2031 som klimatilpasningsprojekt med opmagasinering af ca. 6.200 m³ regnvand.

Anlægsarbejdet er omfattet af Frederiksberg Kommunes forskrift for begrænsning af støjende og støvende bygge- og anlægsarbejder.

Rådden over vejareal reguleres i vejlovgivningen.

Overskudsjord er anmeldelsespligtig iht. lov om forurennet jord.

Området er kortlagt på vidensniveau 1 i henhold til lov om forurennet. Det betyder, at der inden opstart af bygge- og anlægsarbejdet skal ansøges om §8 tilladelse.

Oplag af forurennet jord er omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 19.

Museumsloven regulerer evt. fortidsminder.

Gravearbejde og rådden over i vej er omfattet af vejlovgivningens regler om gravetilladelser og rådden over vejareal.

Beskyttelse af særlige arter (bilag 4 arter) fremgår af habitatsdirektivet og naturbeskyttelsesloven m.v.

Høring af berørte myndigheder

Der er vurderet at følgende myndigheder er relevante i forhold til projektet mhp. høring; MILJØ (Støj, støv, jord, grundvand, spildevand), Byliv- og Drift (Trafik, vej- og parkforhold), Stadsgartneren (naturbeskyttelse og fredning), Københavns bymuseum (museumsloven). Derudover høres Danmarks Naturfredningsforening (DN).

Der er modtaget bemærkninger fra stadsgartneren. Det præciseres at de fældede træer overvejende er thuja. Det præciseres at træernes alder også har indgået i kortlægningen, i forhold til vurdering af behovet for en akustisk undersøgelse for tilværelse af flagermus.

Begrundelse – vurdering af projektet

Miljøafdelingen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Det er uddybet og begrundet nedenfor.

VPMS vurdering af projektet - anlægsfasen

Støjende arbejde knytter sig primært til etablering/udgravning af anlægget til skybrudsmagasinerne i selve Solbjerg Park Kirkegård. Derudover vil der være trafikstøj fra lastbiler ved opgravningen og bortskaffelse af overskudsjord og tilførsel af materialer, som sker via Roskildevej.

Anlægsarbejdet vil være omfattet af Frederiksberg Kommunes miljøforskrift for begrænsning af støjende og støvende bygge- og anlægsarbejde. Her er der krav til såvel arbejdstid som støjniveauer samt krav om brug af BAT (bedste tilgængelige teknologi). Anlægsarbejdet må udføres i perioden 07-18 mandag-fredag. Særligt støjende arbejde må udføres i tidsrummet 08-16. Generelt vurderes støjgenerne af være forholdsvis begrænsede og kun have meget lokal påvirkning. Der er efter Frederiksbergske forhold god afstand til naboer. Det forventes ikke at være behov for anlægsarbejder udenfor normalt arbejdstidsrum. Området er udlagt til stilleområde. Det vurderes at stilleområdet i mindre omfang i anlægsperioden vil blive forstyrret af støj fra anlægsarbejdet. Da anlægsarbejdet er af forholdsvis begrænset karakter og størrelse, og generelt ikke særligt støjende, og af midlertidig varighed, vurderes denne påvirkning dog ikke som væsentlig.

Anlægsarbejdet vil medføre behov for et betydeligt antal transporter af jord og materialer. Overskudsjord bortskaffes til godkendt modtager via udkørsel af Roskildevej, som har en årsdøgnstrafik på ca. 18.000 køretøjer, hvorfor ekstrakørsel her ikke vil have miljømæssig betydning.

Evt. trafikale gener fra anlægsarbejdet i vejene vil blive begrænset via udarbejdelse af trafikafviklingsplaner i samarbejde med Vejmyndigheden (Byliv og Drift).

Luftforurening ved anlægsarbejdet er begrænset via krav i udbudsmaterialet til de valgte entreprenørmaskiner (ikke vejgående maskiner), som generelt skal overholde specifikke EU - normer. Lastbiler vil være omfattet af Frederiksberg Kommunes miljøzone, med krav om overholdelse af Euronorm 6 eller godkendt partikelfilter.

Der forventes ikke behov for grundvandssænkninger ved anlægsarbejdet, da der generelt arbejdes over grundvandsspejlet. Evt. byggegrubevand ledes til kloak.

Området er kortlagt på vidensniveau 1 (formodet forurennet). Bygherren udfører klassificering af jord samt ansøger om § 8 tilladelse i henhold til lov om forurennet jord inden opstart. Al jord klassificeres og forurennet jord bortskaffes til godkendt deponi.

Oplag af forurennet jord kræver tilladelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 19. Bygherren påtænker at oplagre ca. 325 m³ jord. Ifølge praksis i Frederiksberg Kommune gives der normalt kun tilladelse til oplagring af lettere forurennet jord (klasse 2). Der vurderes på den baggrund ikke at være væsentlig påvirkning fra oplagring af jord.

Fortidsminder reguleres af museumsloven. Bygherren er opmærksom på loven.

Jævnfør habitatsdirektivet må yngle- og rasteplasser for arter listet på bilag 4 ikke ødelægges eller fældes. Bygherren er særligt opmærksom på dette. I forbindelse med skybrudsanlægsarbejdet vil der være behov for at fjerne træer. I projektet skal 122 træer, som overvejende er tujatræer fældes. Fældning af træer er kun tilladt i september. På kirkegården genplanter 157 nye træer. For at fastlægge hvorvidt der potentielt kunne være flagermus habitat i træerne, er der foretaget en visuel undersøgelse af træerne. Denne blev foretaget med henblik på at vurdere hvorvidt det var nødvendigt at foretage en akustisk undersøgelse også. Træerne blev vurderet på art, størrelse, alder, og tilstedeværelsen af passende huller, sprækker og andre passende egenskaber til flagermus. Undersøgelse viste ingen flagermus potentiale i træerne. Der var hverken huller, sprækker, løs bark eller andre afgørende egenskaber ved træerne som kunne give potentiale for flagermus aktivitet. Da den visuelle undersøgelse konkluderede at der ingen flagermus potentiale er, blev der vurderet ikke at være grundlag at gennemføre en akustisk undersøgelse.

I projektområdet er der flere bevaringsværdige træer. Projektforslaget tager hensyn til de bevaringsværdige træer ved at begrænse alt arbejde i træernes drypzone. Der er i forbindelse med en forundersøgelse for bilag IV-arter inden for projektområdet ikke registreret øvrige bilag IV-arter.

Sammenlagt vurderes det, at anlægsarbejdet kan give anledning til lokale periodevis gener i forhold til støj fra anlægsarbejdet og trafikafvikling. Generne vurderes dog ikke at have en sådan størrelse og karakter, at de vil fordrage en miljøvurdering (VVM-redegørelse). Det vurderes ikke at være øvrige væsentlige miljøpåvirkninger i anlægsfasen.

VPMs vurdering af projektet – driftsfasen

Etablering af et klimatilpasningsanlæg med ca. 6.200 m³ forsinkelsesvolumen i området vil medvirke til at mindske risikoen for oversvømmelse både lokalt, men også på Frederiksberg generelt, da overfladevandet tilbageholdes og forsinkes og dermed giver mindre pres på det eksisterende kloaksystem. Projektet vil dermed medvirke positivt til klimatilpasningen på Frederiksberg.

Fornyelsen af det eksisterende parkanlæg i overensstemmelse med udviklingsplanen vurderes at være til at forbedre såvel mulighederne for rekreation og ophold samt natur. Da vil ikke risiko for grundvand, da magasinerne ikke nedsiver, men alene forsinker skybrudsvand, for derefter at lede vandet tilbage til eksisterende kloak.

Samlet vurderes det at driften af anlægget vil være med til at forbedre klimatilpasningen i området og af byen generelt, samtidig med at ændringen af parkirkegården, i overensstemmelse med udviklingsplanen for området, vil være til at forbedre parkens rekreative og naturmæssige værdi. Det vurderes ikke at andre væsentlige øvrige miljøpåvirkninger knyttet til driften af anlægget.

Driften af anlægget vurderes således ikke at give anledning til væsentligt miljømæssige påvirkninger.

VPMs vurdering af evt. kumulative effekter ved projektet.

Der er ikke kendskab til andre projekter i projektperioden, der kan medføre kumulative (afledede og evt. forstærkende) miljøpåvirkninger i området. Der er to andre (Den Grønne Sti og Søndrefasanvej 26) LAR-projekter i området, som er under udvikling. Den Grønne Sti er under projektering, projektet på Søndre fasanvej 26 er sat til udførelse i efteråret 2025. Det forventes, at projekterne tilsammen vil bidrage positivt til klimatilpasningen af Frederiksberg, herunder begrænse oversvømmelser i områderne yderligere nedstrøms. Projekterne forventes ikke at medføre en øget negativ påvirkning af miljøet i forhold til nævnte projekt.

Afgørelse om ikke VVM-pligt for klimatilpasningsprojekt i Solbjerg Park Kirkegård.

Bygherren har ansøgt om VVM-screening af et projekt for klimatilpasning Frederiksberg Kommune har på baggrund af kriterierne i VVM-lovens bilag 6

vurderet, at projektet med sin størrelse, art og karakter ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en Miljøkonsekvensrapport (VVM – redegørelse.).

Kommunen lægger i sin afgørelse vægt på, at miljøpåvirkningen fra anlæget – ved etableringen og den efterfølgende drift er begrænsede og af lokal karakter. Projektet vil medvirke positivt til klimasikringen af området og byen, ligesom det rekreative parkkirkegårdsanlæg i området vil blive fornyet. Afgørelsen om ikke VVM-pligt er truffet efter § 21 i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Klagen skal indgives inden 4 uger fra tidspunktet for offentliggørelse af afgørelsen jf. § 51. Klageberettiget er miljø- og fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlig brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klage skal indgives via klageportalen, som er at finde på <https://naevneneshus.dk/>. Vejledning omkring håndtering/teknik i forhold til den digitale selvbetjening kan fås ved at rette henvendelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet supportfunktion. Se mere herom på <https://naevneneshus.dk/>.

Bemærk at Miljø- og Fødevareklagenævnet som udgangspunkt skal afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ved ønske om at blive fritaget for at bruge klageportalen, fremsendes en begrundet anmodning herom til den myndighed der har truffet afgørelsen.

Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. Det koster et gebyr at få behandlet en klage i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Information om klagegebyr kan findes på <https://naevneneshus.dk/> under klagevejledning.

Søgsmålsfristen for domstolsprøvelse af afgørelsen er 6 måneder fra offentliggørelse af afgørelsen. Nævnte afgørelse bortfalder hvis bygge- og anlægsarbejdet ikke er påbegyndt senest 3 år fra meddelelse af afgørelsen.

Vi skal desuden gøre Dem opmærksom på Deres ret til aktindsigt i henhold til lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Venlig hilsen

Niels Kaalund Jensen
Civilingeniør, Miljøkonsulent

CC:
Danmarks Naturfredningsforening: dnfrederiksberg-sager@dn.dk
Myndigheder internt i FK; Miljø, Byliv og Drift, Stadsgartneren